

Broen blåste bort - Børsholmen isolert:

Mattis måtte gi tapt

- Verste uværet på 29 år, sier Mattis på Børsholmen. Fredag kveld kjempet han alene mot værgudene for å redde broforbindelsen ut til den ellers så idylliske øya ved Blakstadbukta. Men Mattis måtte gi tapt. Stormen tok med seg broen og isolerte de tre fastboende på Børsholmen.

ABB ERIK WOLD

- Men bevars, det gikk da ikke så verst dette her, sier Mattis, på

rundtur med Budstikka for å besiktige skadene etter stormens herjinger. Årets seilskolesong var akkurat avsluttet, og det meste var gjort klart til vinteropplag.

Og utrolig nok - ingen av båtene på Børsholmen er skadet. Ikke en eneste skramme, konstaterer Mattis.

- Flytebrygger er en fantastisk oppfinnelse, sier han.

Mattis husker godt de to siste gangene 30-årsbølgen rammet Børsholmen. Første gang var i 1927.

- Vi hadde bare et sommerhus her ute. Jeg husker vi lå på gulvet

i stua. Hele kjelleren var fylt med vann, og far fisket opp en øl til seg og en brus til meg, minnes Mattis. Også denne gangen var kjelleren full av vann. Og langs husveggene, et par meter over normal vannstand, ligger store hauger med blåskjell.

- Jeg merket av hvor høyt vannet sto for 29 år siden. Og faktisk nådde det akkurat like høyt denne gangen, sier Mattis. Rundt på øya ligger det bordbiter og annen rekved.

- Men jeg mistet nok mer ved enn jeg fikk igjen. Hele stabelen min med juleved gikk fløyten, mens jeg holdt på med brua, sier Mattis.

- Vi kunne nok forresten reddet brua hvis jeg hadde hatt noen flere med meg. Men de andre folkene i nærheten var opptatt med å berge en stor cabincruiser som hadde drevet av, sier han.

Men Mattis på Børsholmen er ikke tapt bak en vogn, for ikke å si båt. Han har laget seg kabelferge-forbindelse som får duge til han får bygget opp brua igjen.

Mattis mener at det som skjedde fredag bør sette fortgang i arbeidet med å få en ny forbindelse til Børsholmen.

- Vi er tre gamle mennesker her, og om sommeren er det 100 unger fast her på ukebasis. Det er for gæli at det ikke engang skal kunne gå an å komme frem med en ambulanse, sier Mattis, som vil ha vei frem til landsiden ved Børsholmen. Broen skal han greie å bygge opp igjen selv.

- Når det går an å kjøre bil på månen, må det da gå an å lage en vei de meterene fra Blakstad-tangen og bort hit, sier Mattis på Børsholmen, langt fra slått ut etter stormens herjinger.

Mattis kjempet alene mot værgudene fredag kveld, men broforbindelsen gikk tapt. Nå har Mattis rigget seg til med en kabelferge.

Skader for 12. mill. på Granfos

Flommen har ført til skader for mellom 8 og 12 millioner kroner ved Granfos Næringspark, opplyser administrerende direktør Kjell Haune. Vannstanden i Lysakerelva var fredag mellom 2,5 og 3 meter høyere enn normalt, og enorme mengder vann flommet inn over det gamle industriområdet.

ABB HARALD BARSTAD

Et legesenter på området fikk alt teknisk utstyr ødelagt. Og i flere kontor- og lagerlokaler på området sto vannet 120 centimeter over gulvet.

Også i garasjen flommet vannet inn, og gjorde skade på en rekke biler.

- Vi har anslått «ting-skadene» til et sted mellom fire og seks millioner, og flommen har også ført til ødeleggelser for omtrent det samme beløpet på bygninger og uteanlegg, sier administrerende direktør Kjell Haune.

- Forsikringen dekker nok det meste av skadene på bygningene og inventaret, men når det gjelder uteanleggene vet vi ikke hvor mye vi får igjen på naturskadeforsikringen, sier Haune.

Også i garasjen på Granfos flommet vannet inn, og førte til skader på flere biler. (Foto: Trine Jodal)

Vannstanden i Lysakerelva var 2,5-3 meter høyere enn normalt fredag, og Granfos Næringspark ble oversvømmet. Skadene anslås til et sted mellom 8 og 12 millioner (Foto: Trine Jodal)

plassert i andre lokaler på området, sier Haune.

Slamskader og utvaskinger førte til store ødeleggelser utvendig i Næringsparken. I legesenteret sto

både lageret og kontorene, tilsammen 500 kvadratmeter under vann. Og også i et kontorareal på 250 kvadratmeter et annet sted på Granfos flommet vannet inn.

Kun kasko dekker flomskader på båt og bil

Pågangen til forsikringsselskapene etter uværet fredag har vært stor, men forsikringsselskapene har ennå ingen oversikt over det totale skadeomfanget.

- Bygninger og innbo som er forsikret mot brannskader er også dekket mot naturskader som skyldes flom, stormflo, storm og skred, sier direktør i Norges Forsikringsforbund, Real Rossvoll til NTB.

Når det gjelder biler og fritidsbåter blir naturskader bare dekket dersom man har kasko. Men for en del selskapers del var 15. oktober skjæringsdato for når båten skulle på land for at kaskoen ikke skulle gå ut. Uten kasko øker egenandel sterkt.

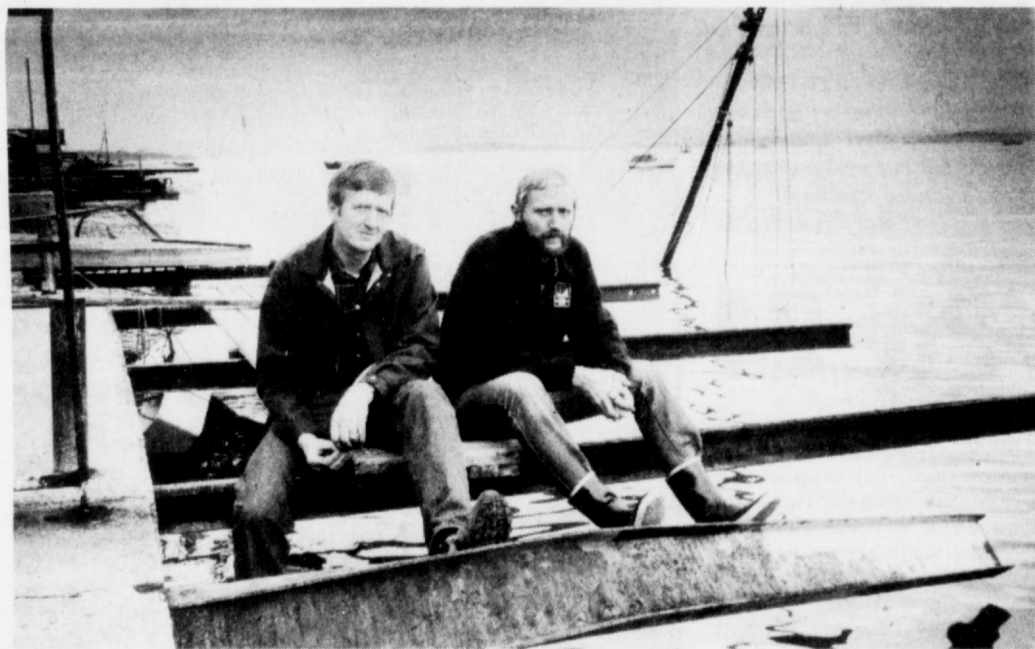
I følge Rossvoll er det egenandel for hver skade på bygning og innbo med 2 000 kroner.

Flom-laks i elven

Flommen fredag hadde også sine lyse sider. Tre ansatte ved Einersens Kontor & Data sikret seg faktisk en fin søndagsmiddag som følge av at Sandvikselva gikk aldeles løpsk. De tre, Jens Giæver fra Lysaker, Erik Sundquist fra Bleiker og Erik Haagenslie fra Bekkestua, var ved midnattstider på inspeksjon utenfor bedriftslokalene og vannet var da gått noe tilbake. Men det viste seg å være liv og røre i en stor dam som lå igjen, og nærmere undersøkelser brakte for dagen en fire kilos laks som lå og sprellet i vannet.

Karene lot ikke sjansen gå fra seg og fikk fanget delikatessen ved hjelp av to handlekurver.

Uværet knuste bryggeanlegg

Den 48 fots store lensmannsskøyta bøyde flere solide armeringsjern før den gikk til bunns. I dag er det bare masten som er synlig på den engang så vakre skøyta til Gregers Gram Rygg (t.h.), til venstre ser vi broren Harald Gram Rygg.

Flere av båthavnene på Snarøya ser i dag ut som katastrofeområder. Badehus er knust til pinneved, brygger slitt av festene, båter slengt på land. Skadene beløper seg til flere millioner. Gregers Gram Rygg var en av de mange som trosset stormen og forgjeves prøvde å redde båten sin.

ABB GEIR SELVIK

- Skøyta var festet med en ny kjetting, den røyk tvers av mellom muringen og bøya. Båten drev mot land. Jeg hadde ikke annet å gjøre enn å hoppe ombord og prøve å starte båten. Den startet, men stormen var for sterk. Båten ville ikke rikke på seg. Vinden tiltok, jeg hoppet i land og ble stående og se på båten videre skjebne, forteller Rygg til Budstikka.

Ryggs skøyte lå fortøyd utenfor

Spiderhytta til sjospeiderne på Snarøya ble revet av grunnmuren under stormen - i dag ligger den opp-ned i strandkanten. (Foto: Karl Braanaas)

Halden brygge da uværet tok til. Etter at Gregers Gram Rygg hadde hoppet i land drev båten langs bryggene, og dro med seg flere flytebrygger, solide armeringsjern knakk som fyrstikker. Det ble slått hull i skroget, og skøyta sank til bunns. I dag er det kun masten som er synlig på den engang så vakre skøyta. Båten var en 48-fots skøyte - bygget som lensmannsbåt i Porsanger i 1950.

Flere badehus og naust fikk hard medfart under stormen. Fem badehus blåste av bryggene

og ble knust til pinneved, flytebrygger slet seg og blåste inn i båter og brygger. En ny felles brygge på Rolfsfjorden ble løftet flere meter av springflo. Bryggen var bygget med henblikk på uvær og høy vannstand. Den var anbragt en halv meter over nivået på springflo - likevel ble bryggen ødelagt. Sjospeiderne på Snarøya mistet klubbhuset sitt i løpet av helgen. Det blåste av grunnmuren, ble kastet på sjøen for deretter å bli ødelagt i brenningene.

Bjørn Kleiven og Bente Runden, Helsetdammen, er bitre på Block Watne's dårlige drenering av boligfeltet. I løpet av helgen er hager, veier og kjellerstuer ødelagt av vannmassene som banet seg vei gjennom boligfeltet.

Helsetdammen:

Fortvilet kamp mot flommen

.. Og vannet steg. Beboerne i Helsetdammen forsøkte med felles innsats å stanse vannmassene som banet seg vei gjennom hager og kjellere - men til ingen nytte. Dårlig drenering av området gjorde at regnvannet tok nye og uvante veier - opprydningsarbeidet vil pågå i flere dager fremover.

ABB GEIR SELVIK

- Hvordan kan slikt skje. Hadde vi bodd i nærheten av et vassdrag kunne vi akseptert det, men ikke midt i et nytt boligfelt. Denne gangen kan man ikke bare legge skylden på uværet. Formann i huseierforening Bjørn Kleiven, Helsetdammen er bitter på Block Watne og Bærum kommunes dårlige drenering av området.

Flere «geysirer»

Hele fredag formiddag og ettermiddag flommet vannet gjennom boligfeltet. I kjellerstuen til familien Mykland var vannstanden over en meter - kjøleskap og møbler fløt rundt i leiligheten - vannskadene er store. Flere steder i

området var det små «geysirer» hvor vannet sprutet ut av bakken.

- Dårlig dimensjonerte rør kan være en av årsakene til vannkasset. Det er tre små bekk i området, den ene renner fra bussholdeplassen nedover veien mot Helsetdammen - den måtte legges i rør for man fikk tillatelse til å bygge boliger på feltet, sier Kleiven til Budstikka. Men rørene var for små - de klarte ikke å ta unna alt vannet. I tillegg presert grunnvannet på - situasjonen ble prekær.

Førfølges

- Denne saken skal følges, vi aksepterer ikke at uværet har skylden for alle ødeleggelser. Det er ikke første gang vi har hatt problemer med dreneringen i området -

Flere av villaeierne fikk en egen foss gjennom både hage og kjeller.

Beboerne i Helsetdammen kjemper i felleskap en fortvilet kamp

Block Watne er ved flere anledninger tilkalt for å rette opp dreneringsfeil, sier formannen.

Både boligveier, hager, kjellerstuer og hybelleiligheter er i en

elendig forfatning etter helgens vanvittige uvær. Det vil ta lang tid å rette opp skadene - hvor store verdier som har gått tapt er det ingen som har oversikt over.

12-års-syklus

Hobbymetrolog Bernt Lie på Dønski, gikk dessverre glipp av århundrets uvær over Asker og Bærum, da han først kom hjem fra Middelhavsfest søndag. Men han var ikke sen med å se etter i sine notater om hvordan nedbørmengden var - og har vært.

- Det ser ut til at store nedbørmengder kommer med 11-12-års mellomrom, sier Bernt Lie. - I 1964 fra 14. til 17. oktober fikk vi store nedbørmengder, i det samme tidsrommet i 1976 kom ialt 118,2 mm nedbør, mens mengden målt over de nøyaktig samme dager i år var på «bare» 83 mm.

- Imidlertid kom det fra torsdag til fredag kveld hele 68,5 mm nedbør i Skuiområdet, viser en privat måler plassert i Horniveien, sier Bernt Lie, som er meget opptatt av 12-års-syklusen når det gjelder uværet over bygdene.

Og har den gode Lie rett, kan vi trekke et lettelens sukk frem til midten av oktober 1998-99.

Verste uvær på 60 år

– Verrouvær har vi ikke opplevd siden slutten av 20-årene. Vannet steg med en halv meter på under en time. Båthavnene på Snarøya ser i dag ut som katastrofeområder. Fiskeren Hans-Petter Olsen er blant de mange Snarøya-beboerne som i dag må se seg om etter en ny brygge.

ABB GEIRHELVIK

Uværet tok brygga til Olsen, alt som står i dag er fundamentet. Han må lage en provisorisk brygge så fiskingen kan opprettholdes.

– Det er målt høyere vindstyr-

ke på Snarøya tidligere – det var kombinasjonen av storm, springflo og store nedbørsmengder som ga det katastrofale utslaget, forteller fiskeren. Bådehus ble knust til pinneved, båter slet seg fra moene og drev på land, flere brygger sank eller ble knust mot

land. Vi må tilbake til 1928 for å få registrert høyere vannstand i fjorden.

Høststormene har bare såvidt begynt – hvert eneste år herjer uværet våre kyster fra oktober og ut november – men aldri har det vært så ille. – Dette kan skje

igjen. For alt jeg vet kan vi oppleve et lignende uvær i løpet av høsten. Man må være forberedt på det verste, sier Olsen til Budstikka.

Fiskeren fra Snarøya har selv en 26 fots Shark, men den lå vel fortøyd i sundet mellom Vasshol-

men og Snarøya og klarte stormen bra. – Det er bittert. Nå må jeg sette opp en provisorisk brygge før vinteren kommer – det blir dårlig med fisking uten brygge.

Fiskeren Hans-Petter Olsen er blant de mange Snarøya-beboerne som i dag må se seg om etter en ny brygge. Båthavnene på Snarøya ser i dag ut som katastrofe-område.

Fukt skolevei ved Føyka.

Også flere skoleveier var ufremkommelige fredag, slik som her i Semsveien i Asker.

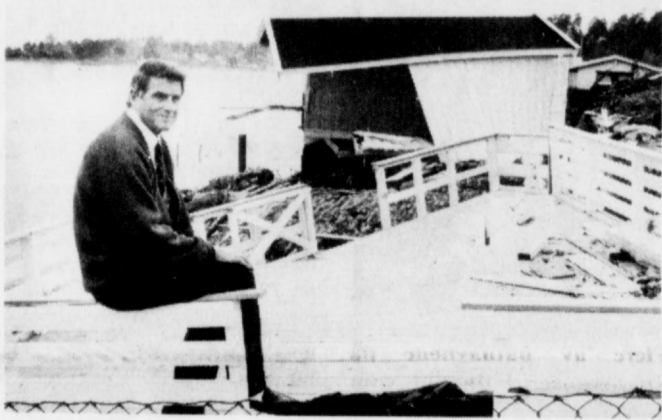
Fotos:

Karl Braanaas

Trine Jødal

Anita Østereng

Arne Herstrøm

Sørgelige rester av Norvald Rydlands strandlinje på Snarøya.

Stenningsrapport fra Kadetangen fredag.

«Geysir» ved Bærums Verk skole

Slik så det ut rundt Issa-stasjonen på E 68 ved Kirkerudbakken da flommen var på det verste fredag ettermiddag.

Naboer fikk uventet mye å snakke om lørdag, der hvor trær var blåst ned over til naboen. Også her på Jong hvor naboen heter Ragnhild Stangeby og Ragnar Askim.

Denne mannen jobbet iherdig for å berge materialer beregnet på et hus på Skarva. Bildet er tatt ved Lommedalen meieri.